

**R. P. Georgii De Rhodes Avenionensis, È Societate Iesv,
Philosophia Peripatetica, Ad Veram Aristotelis Mentem**

Rhodes, Georges de

Lvgdvni, 1671

Sect. vj. Qualis sit diuisibilitas partium continui.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95638](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95638)

Solutio
Achillis.

Ad secundum, quod videtur difficilius, rectè A
monet Philosophus applicandam esse solutionem
prioris argumenti, quod nimirum partes ita sint
infinite, ut faciant totum finitum; motu autem
successiuo decurrantur ut faciunt totum finitum.

Respondeo ergo distinguendo maiorem; sequi-
tur Achillem nunquam attingere posse formicam,
à qua distet vno passu, si Achilles decurrat partes
spatii motu successiuo, prout faciunt totum fini-
tum & determinatum, nego; si Achilles decurrat
partes spatij numerando & designando quatenus
faciunt totum indeterminatum, & prout sunt mi-
nores & minores, concedo, quia ut sic sunt infi-
nitæ, ut saepe monui. Ad probationem distingo
illam propositionem, quo spatio temporis Achil-
les conficiet passum, quo anteceditur à formica,
formica conficiet in spatio vltiori dimidium pas-
sus, & sic deinceps in infinitum. Distinguo, in-
quam, illud, & sic deinceps in infinitum; si Achil-
les decurrat spatium ut est totum indeterminatum
numerando & designando, concedo quod in infi-
nitum decurrenda erunt dimidia minora & mino-
ra, quibus formica præcedat Achillem; si autem
Achilles decurrat spatium ut est totum finitum,
nego illud, & sic deinceps in infinitum; quia ut sic
non est infinitum illud quod decurritur, atque
ita illud est reuera pertransibile, & Achilles breui
tempore attinget, & præcedet mobile tardum.

Prima in-
stantia.

Instabis primò. Non potest motu continuo de-
curri palmus, quin prius decurratur semipalmus;
neque decurri semipalmus, quin prius decurratur
pars semipalmi: ergo non potest Achilles decur-
rere spatium, quin decurrat dimidia minora &
minora, & sic cum semper sint dimidia, nunquam
attinget formicam.

Resp. posse dimidia percurri duobus modis. Pri-
mò numerando ut sunt minora & minora, siue ut
faciunt aliquod totum indeterminatum. Secundò
ut faciunt vnum totum finitum. Distinguo igitur
consequentiam: ergo non potest Achilles decur-
rere palmum, quin decurrat dimidia minora &
minora, quatenus illa sunt totum determinatum,
concedo; quatenus illa sunt minora & minora, &
faciunt aliquod totum indeterminatum, nego.

Secunda
instantia.

Instabis secundò. Quo temporis spatio Achil-
les peruenit ad id vnde discessit formica, necesse
est ut formica vltius processerit, & confecerit
dimidium passus in vltiori spatio; & iterum cum
Achilles peruenit ad id vnde discessit formica,
confecit aliquod formica, idemque semper lice-
bit dicere; nunquam ergo Achilles assequetur
formicam.

Resp. negando semper id licere dicere, quia ve-
rum quidem illud esset si spatium decurreretur qua-
tenus infinitum, numerando partes proportiona-
les; sed non licet semper illud dicere si spatium de-
curratur ut totum extensum determinatum & fini-
tum, quo pacto decurritur motu continuo.

Tertia in-
stantia.

Instabis tertio. Quando Achilles successiuo de-
currit spatium, fertur super partes eo modo, quo
illæ sunt in ipsis, prius decurrendo minores, quam
maiores: sed illæ sunt infinite proportionales:
ergo Achilles fertur super illas ut infinitas pro-
portionales, & minores.

Resp. distinguendo maiorem. Achilles fertur su-
per partes eo modo, quo illæ sunt in se ipsis ex-
tensæ constituentes totum finitum, concedo; eo
modo, quo illæ sunt plures & numerabiles consti-
tuentes totum indeterminatum, nego. Habes ergo
solutionem perspicuam argumenti celeberrimi, cir-
ca quam ne vilis superesse possit scrupulus, sit

SECTIO VI.

Qualis sit diuisibilitas partium continui.

Tertia difficultas, quæ probat continuum com-
poni ex solis indiuisibilibus, non autem ex
partibus semper & semper diuisibilibus, petitur ex
eo, quod non possint esse partes eo modo diuisi-
biles, quin possint diuidi; si autem possint om-
nes diuidi, iam sunt indiuisibiles. Quia verò di-
uisibilitas potest intelligi vel in re, vel obie-
ctiue in mente Dei, propterea dupliciter licet ar-
gumentari.

Primò sic cum Scoto in 2. dist. 2. quæst. 9. Illud Prima da-
componitur ex indiuisibilibus, quod resolui potest bitatio.
test in indiuisibilia: sed continuum resolui potest
in partes indiuisibiles: ergo continuum con-
ponitur ex indiuisibilibus. Probatur minor. Possibile
est continuum diuidi in illa omnia, in quæ potest
diuidi: sed si continuum diuidatur in omnia illa
in quæ potest diuidi, resoluetur in indiuisibilia: er-
go continuum resolui potest in indiuisibilia. Mi-
nor manifesta est, quia si continuum diuidatur in
omnia illa, in quæ est diuisibile, iam non poterit
amplius diuidi. Maior quoque vix eget probatio-
ne, quia propositio illa, Continuum diuidi potest in
ea omnia, in quæ potest diuidi, est propositio iden-
tica, & euidenter vera.

Secundò. Deus videt omnes diuisiones possibi-
les circa quantitatem palmarem, neque videt so-
lùm eas, quæ possunt fieri simul, sed eas etiam
quæ successiue possunt fieri. Deus ita nunc videt,
ut præter eas, quas Deus videt, nulla sit possibilis,
alioqui nunc Deus non cognosceret quidquid est
possibile, sed restaret ei aliquid cognoscendum
cras: ergo per illas cognitiones Deus cognoscit
chartam hanc palmarem redactam esse ad indiuisi-
bilia. Probo consequentiam; si enim non cognos-
ceretur quantitas ut redacta ad indiuisibilia, resta-
rent adhuc nouæ diuisiones cognoscendæ à Deo
præter eas, quas actu cognoscit, quia si non cog-
nosceretur quantitas hæc redacta ad indiuisibilia
cognitis illis diuisionibus: ergo subtilis illis di-
uisionibus adhuc cognoscitur esse diuisibilis: ergo in
hac quantitate adhuc possibiles sunt diuisiones,
quas Deus prius non cognouerat.

Confirmatur, quia Deus format hoc iudicium.
Si omnes diuisiones, quas cognosco, existerent,
nihil amplius esset diuisibile in hac quantitate:
ergo per has diuisiones cognoscitur redacta quan-
titas ad indiuisibilia.

Dico primò, continuum neque simul, neque Prima cor-
successiue diuidi posse in omnes partes, ita ut nul-
la supersit diuidenda; potest tamen in eas diuidi
distributiue, ita ut nulla sit pars singularis, quæ
non possit diuidi.

Ratio est, quia si continuum diuidi posset in
omnes partes, ita ut nulla restaret diuidenda, con-
staret omnino ex indiuisibilibus, quia in illa re-
solueretur; ut ergo partes dicantur diuisibiles, satis
est quod distributiue possint diuidi omnes partes,
ad id ut nulla sit quæ non possit diuidi.

Dico secundò, hanc propositionem, Continuum
diuidi nunc potest collectiue, quantum potest nunc col-
lectiue diuidi; non est propositio identica, sed est
falsa, & omnino neganda.

Prima pars probatur, quia tunc propositio non Probatio
est identica, quando vnum extremum significat primæ par-
tem determinatam, & totum actu ponendam; al-
terum autem extremum significat rem indeterminatam,

Quaest. II. Sect. VI de Quantitate continua. 201

nam, & nunquam actu ponendam: sed in hac propositione, *Continuum diuidi collectiue nunc potest, quantum potest collectiue diuidi*; primum potest, significat diuisionem determinatam, & totam simul actu ponendam; secundum autem *quantum potest*, significat diuisionem indeterminatam, & nunquam simul actu ponendam, sed syncategorematicè infinitam: ergo illa propositio non est identica. Sicut etiam identica non sunt istae propositiones, *Deus potest facere nunc quicquid potest facere nunc*: *Deus facere potest motum velocissimum, quem potest facere*: *Deus facere potest creaturam finitam maximam, quam potest facere*: *Deus facere potest triangulum vel circulum maximum, quem potest facere*. Quae omnes propositiones non sunt identicae.

Probatio
secundae
partis.

Secunda pars negans illam esse veram, probatur, quia continuum esse diuisibile est aliquid indeterminatum & infinitum syncategorematicè, quod significat semper posse tolli nouas partes, neque tot diuidi, quin possint plures diuidi. Cum ergo dicitur, continuum esse diuisibile in ea omnia, in quae potest diuidi, est idem ac si dicatur, id quod essentialiter est diuisibile semper in plura & plura, potest totum ita diuidi, ut non possit amplius diuidi: quae duo se inuicem destruant.

Deinde id quod est omnino indeterminatum, non est totum factibile, alioqui iam esset determinatum: sed diuisibilitas continui est aliquid indeterminatum, ut supra ostensum est: ergo implicat ut ponatur tota: ergo illa propositio absolute falsa est, *Continuum potest diuidi quantum potest diuidi*; supponit enim dari aliquid quod possit diuidi quantum potest diuidi; illud autem nullum est: ergo falsum est quod Deus possit diuidere, quantum potest diuidere; quia nullum est quod possit diuidi quantum potest diuidere. Imò hæc propositio est falsa quae supponit aliquid falsum, & bis illud repetit: ista huiusmodi est, supponit enim continuum esse diuisibile collectiue, & bis illud repetit.

Deus cognoscit omnes partes.

Dico tertio, Deum cognoscere omnes omnino diuisiones continui possibiles, & prater eas, quas actu cognoscit, nullam omnino esse possibilem; neque tamen cognosci à Deo quantitatem ut redactam ad indiuisibilia.

Ratio est, quia Deus cognoscit partes omnes continui, & omnes diuisiones possibiles eo modo, quo sunt possibiles: sed partes ita sunt in continuo, ut qualibet earum includat plures alias; & diuisiones ita sunt possibiles, ut nulla inter illas sit vltima: ergo Deus ita cognoscit partes continui, ut qualibet includat plures alias, & ita cognoscit diuisiones omnes possibiles, ut nullam inter illas videat vltimam: ergo Deus non videt continuum redactum ad indiuisibilia per illas diuisiones. Ex quibus,

Solutio primi argum.

Ad primum respondeo negando illam maiorem; possibile est continuum in ea resolui omnia, in quae diuisibile est. Cuius propositionis falsitas, satis constat ex tertia conclusione.

Solutio secundae.

Ad secundum, concedo, Deum videre omnes diuisiones possibiles in continuo, ita ut nullam videat vltimam; sed eo modo quo sunt possibiles, plures scilicet semper, & plures. Nego autem quod propterea Deus videat continuum redactum ad indiuisibilia, quia videns omnes diuisiones plures & plures sine vlla vltima, nunquam videt quantum redactum ad indiuisibilia, sed videt illud semper & semper diuisibile, non per diuisiones aliquas quas non videat, sed per diuisiones ipsas, quas actu videt semper plures & plures. Ideo ad proba-

tionem negatur sequela maioris, quod nimirum restent diuisiones cognoscendae à Deo, prater eas quas cognoscit; hoc enim esset verum si videret aliquam vltimam; sed est falsum ex suppositione, quod nullam videat vltimam.

Ad confirmationem concedo antecedens, sed nego consequentiam; si enim diuisiones illae omnes actu existerent, essent determinatae, haberentque necessariò aliquam vltimam; nunc autem obiectiue cognitae, sunt indeterminatae, neque vllam habent vltimam.

Instabis primo. Potest Deus quamlibet partem diuidere ab alia parte, quae non est illius pars, & sic diuisam conseruare; quauis enim alia, à qua diuideretur, non esset de illius essentia: ergo Deus potest diuidere ab inuicem omnes partes.

Prima instantia.

Resp. distinguendo consequentiam: ergo Deus potest diuidere ab inuicem omnes partes distributiue, id est, non est vlla quam non possit diuidere, concedo: ergo potest collectiue, ita ut nulla sit amplius diuidenda, nego.

Instabis secundo. Aut omni parte magnitudinis datur alia minor, aut non datur; si datur, ergo illa, quae minor est omni parte magnitudinis, est indiuisibilis; si enim diuidi posset in partes minores, non esset minor omni parte, sed maior aliquibus; si autem non datur: ergo aliqua parte magnitudinis non est alia minor: ergo datur aliqua indiuisibilis, quia illa, quae non est alia minor, est omnium minima.

Secunda instantia.

Responsio eadem est; quauis enim parte collectiue sumpta non datur alia minor, sed datur alia minor quauis parte sumpta distributiue.

Instabis tertio. Si vnio est modus, debet saltem in priori naturae supponere partes existentes; in illo ergo priori partes non sunt diuisibiles; sed sunt omnes diuise: ergo in illo priori partes sunt indiuisibiles. Confirmatur, quia quod vnio per vnionem, est necessariò indiuisibile; si enim est diuisibile, habet vnionem: ergo vnio vnians partem, vnio vnionem.

Tertia instantia.

Resp. partes esse quidem priores naturae, quàm vniones; sed in illa tamen priori, partes nec esse, nec concipi posse sine vnionibus, quia sunt essentialiter diuisibiles, idèque dicunt essentialiter aliquam vnionem. Ad confirmationem, nego quod vnio vnio vnionem, quamuis vnio partem, quae habet vnionem.

SECTIO VII.

Qualis sit contactus partium continui.

Quarta difficultas contra diuisibilitatem partium continui petitur ex contactu corporum, qui nullo modo saluari potest si omnia reiciantur indiuisibilia, saltem terminatiua, quod ut probem, argumentor tripliciter.

Primo. Ex contactu sphaerici & plani. Corpus perfecte sphaericum in quantitate non potest tangere planum nisi in puncto, sed tangit illud in aliquo reali: ergo dantur in continuo puncta realia. Antecedens demonstratur à Mathematicis lib. 3. Euclidis, propo. 6. Probatum autem physica ratione, quia si globus non tangeret planum in puncto, tangeret illud in parte diuisibili: sed globus tangere non potest planum in parte diuisibili: ergo tangit illud in puncto. Probatum minor. Quicquid tangit permanentemente aliud, debet illi adaequari secundum id quod tangit: sed globus non potest adaequari plano secundum partem diuisibilem.

Ex contactu sphaerici.